

BIZNES JARAYONLARIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH

Raximova Sevara Gayratovna

Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent
axborot texnologiyalari universiteti
“Raqamli texnologiyalar konvergentsiyasi”
kafedrası katta o‘qituvchisi

Annotatsiya

Maqolada raqamli texnologiyalarni biznes jarayonlariga joriy etish samaradorligini baholashga qaratilgan. Raqamli transformatsiya va uning biznes jarayonlariga ta’siri, raqamli texnologiyalarni joriy etish metodologiyasi, raqamli transformatsiya samaradorligi tahlili va takliflar keltirildi. Raqamli texnologiyalarni biznes jarayonlariga muvaffaqiyatli integratsiya qilish uchun zarur yondashuvlar, resurslar va eng yaxshi amaliyotlar o‘rganildi. Shuningdek, raqamli transformatsiya samaradorligini oshirish yo‘llari ham taklif etildi.

Kalit so‘zlar: raqamli texnologiyalar, optimallashtirish, biznesning umumiy samaradorligi, samaradorlikni baholash, robotlashtirish, avtomatlashtirish, protokollar

Аннотация

Статья посвящена оценке эффективности внедрения цифровых технологий в бизнес-процессы. Были представлены цифровая трансформация и ее влияние на бизнес-процессы, методология внедрения цифровых технологий, анализ эффективности цифровой трансформации и предложения. Исследует подходы, ресурсы и лучшие практики, необходимые для успешной интеграции цифровых технологий в бизнес-процессы. Также были предложены пути повышения эффективности цифровой трансформации.

Ключевые слова: цифровые технологии, оптимизация, общая эффективность бизнеса, оценка эффективности, роботизация, автоматизация, протоколы

Abstract

The article is aimed at assessing the effectiveness of implementing digital technologies in business processes. Digital transformation and its impact on business processes, methodology for implementing digital technologies, analysis of the effectiveness of digital transformation, and proposals are presented. The necessary approaches, resources, and best practices for the successful integration of digital technologies into business processes are studied. Ways to improve the effectiveness of digital transformation are also proposed.

Keywords: digital technologies, optimization, overall business effectiveness, effectiveness assessment, robotization, automation, protocols

KIRISH

Raqamli texnologiyalar taraqqiy etgan asrda eng muhim omil bu ma’lumotlar hisoblanadi. Ularni to‘plab, o‘rganishlar asosida xulosalar chiqarishda Big

Data texnologiyasining ahamiyati katta. Undan ko‘pincha salmoqli ma’lumotlarning prognoz tahlillariga yoki ma’lumotlardan qiymat chiqarib olishning boshqa usullariga murojaat qilishda ham foydalaniladi. Big Data texnologiyalaridan olinadigan daromadlar yildan-yilga o‘sib bormoqda.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktyabrdagi PF-6079-son “Raqamli O‘zbekiston — 2030” strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Farmoniga muvofiq, shuningdek, “raqamli iqtisodiyot” va “elektron hukumat” sohalarini yanada rivojlantirish borasidagi ishlarni tashkil etishda zarur shart-sharoitlar yaratishni ta’minlash maqsadida: kompyuterlashtirish va axborot texnologiyasi, kompyuter tizimi hamda uning tarmoqlarini boshqaruvchi kadrlar tayyorlash va ularni qayta tayyorlashni rivojlantirishning aniq vazifalari oldinga qo‘yilgan, maqsadli yo‘nalishlar ifodalab berilgan.

ADABIYOTLAR SHARHI

Raqamli texnologiyalarni biznes jarayonlariga joriy etish juda katta ahamiyatga ega. Quyida bir qancha jihatlar ko‘rib chiqiladi:

Ish faoliyatini osonlashtirish:

Raqamli texnologiyalar avtomatlashtirilgan protsesslar, elektron ish jarayonlari va ma’lumotlarni boshqarish tizimlari orqali ish faoliyatini osonlashtiradi. Bu ish jarayonlarini sifatliroq, tezroq va samaradorroq qilish imkonini beradi. Raqamli texnologiyalar ish jarayonlarini avtomatlashtirishda katta yordam beradi. Mashhur vositalar, masalan, avtomatlashtirilgan ma’lumotlar bazalari (AMB) va elektron hisob-kitob tizimlari, tizimlar orasidagi ma’lumot almashinuvi va ishlarni osonlashtiradi.

Ma’lumotlarni shakllantirish, o‘rganish va tarqatishda tezlik va samaradorlikni oshiradi. Bu ish faoliyatini tezroq va samaradorroq qilishga imkon beradi, shuningdek, biznesning mijozlarga qulaylik va sifatli xizmat ko‘rsatishiga imkon yaratadi.

Raqamli texnologiyalar ma’lumotlarni avtomatik ravishda tekshirish, to‘g‘ri qilish hamda xato va kamchiliklarni tez aniqlash imkonini beradi. Bu ish faoliyatini sodda va samaradorroq qilishda katta ahamiyatga ega.

Bundan tashqari, raqamli texnologiyalar ishlab chiqarish jarayonlarini osonlashtiradi. Masalan, 3D-modellashtirish, robotlashtirish va ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish orqali ishlab chiqarishni sifatliroq qilish imkonini beradi. Raqamli texnologiyalar yana mijozlarga qulaylik ko‘rsatishda ham katta yordam beradi. Masalan, onlayn sotish platformalari, shaxsiy tajribani individualizatsiya qilish, foydalanuvchi interfeyslarini osonlashtirish va qo‘llab-quvvatlash, mijozlar bilan o‘zaro aloqani kuchaytiradi.

Ma’lumotlardan oson foydalanish va tahlil:

Raqamli texnologiyalar ma’lumotlardan foydalanishni osonlashtiradi va qandaydir qo‘llanish bilan bog‘liq yutuqlarni aniqlab chiqishga yordam beradi. Bu biznes qarorlarini o‘rganishda va qo‘llab-quvvatlashda muhim ahamiyatga ega.

Raqamli texnologiyalar ma'lumotlar bazasidan foydalanishni osonlashtiradi. Bu ma'lumotlarni o'rganish va uchraydigan o'zgarishlarni kuzatish uchun ma'lumotlar bazasini ishlatish orqali biznes uchun qaror qabul qilish jarayonini samaraliroq qiladi. Raqamli texnologiyalar ma'lumotlarni tahlil qilish va ma'lumotlardan foydalanishda ishlab chiqarish va xizmatlarni sifatliroq va samaradorroq taklif etishda yordam beradi.

Bu mijozlarning talablari va so'rovlariga tez va samarali javob berish imkoniyatini yaratadi.

Mijozlarga qulaylik:

Raqamli texnologiyalar mijozlar bilan o'zaro aloqani osonlashtiradi va ularning talablari va istaklariga qarab ish qilish imkonini beradi. Bu mijozlarga eng foydali xizmat va mahsulotlarni taklif qilish uchun qo'llaniladi.

Raqamli texnologiyalar onlayn sotish platformalari, shaxsiy hisob-kitob tizimlari va mijozlar bilan o'zaro aloqani osonlashtiradi. Mijozlar istaklari bo'yicha mahsulotlarni va xizmatlarni tez va sodda qilib topishlari va sotib olishlari mumkin.

Foydalanuvchi interfeyslarini osonlashtirish va qo'llab-quvvatlash mijozlar uchun to'g'ri va sodda navigatsiyani ta'minlaydi. Bu mijozlar uchun to'g'ri mahsulotni topish va sotib olish jarayonini tezlashtiradi.

Yangiliklar va innovatsiyalar:

Raqamli texnologiyalar yangiliklar va innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlaydi va yangi bozorlar va imkoniyatlarni aniqlashda yordam beradi. Bu biznesning rivojlanishiga imkon yaratib, raqobatda ustunlikni osonlashtiradi. Raqamli texnologiyalar yangiliklarni aniqlash, qo'llash va ularga javob berishda katta yordam beradi. Ma'lumotlar analizi va modellash bozor tendensiyalarini aniqlash va yangi innovatsiyalarni izlashda muhim rol o'ynaydi.

Xavfsizlik:

Raqamli texnologiyalar biznes ma'lumotlarini himoya qilishda xavfsizlikni ta'minlashda katta ahamiyatga ega. Bu ma'lumotlarni xakerlik va noxush holatlardan himoya qilish uchun turli xavfsizlik protokollari orqali kafolatlaydi.

Shifrlangan uzluksiz aloqalar, ma'lumotlarni himoya qilish, shaxsiy ma'lumotlarni saqlash uchun ishlab chiqilgan turli texnologiyalar bizneslarga va mijozlarga ishonchli muhit taqdim etadi. Zarur ma'lumotlar va tadbirlar uchun xavfsizlik protokollari avtomatik tarzda xavfsizlikni kuchaytirish imkonini beradi.

Hujjatlar va ma'lumotlar almashish jarayonlarida xavfsizlikni ta'minlashda shifrlangan fayllar, amallarni boshqarish texnologiyalari va himoya tizimlari muhim rol o'ynaydi. Shuningdek, shifrlangan kommunikatsiyalar, kimlikni tasdiqlash protokollari va ma'lumotlarni himoya qilish usullari bizneslarga xavfsiz aloqalarni ta'minlash imkonini beradi.

Raqamli texnologiyalar xakerlik va maxfiylikni buzishga urinishlar bilan kurashishda muhim yordamchi vositalardir. Texnologik himoya vositalari va hujjatlar xakerlikni aniqlash va undan oldini olishda bizneslarga muhim yordam beradi.

Xarajatlarni kamaytirish:

Raqamli texnologiyalar ko‘plab biznes jarayonlarini avtomatlashtirish imkonini yaratadi. Bu esa qo‘lda bajariladigan va ko‘p vaqt talab qiladigan vazifalarni avtomatik tarzda bajarib, mehnat xarajatlarini sezilarli darajada kamaytiradi.

METODOLOGIYA

Raqamli marketing vositalari orqali an’anaviy reklama usullariga nisbatan arzonroq va samaraliroq marketing kampaniyalarini o‘tkazish mumkin. Maqsadli reklama va raqamli marketing tahlillari orqali marketing byudjetini yanada samarali taqsimlash va mijozlarga to‘g‘ri vaqtda to‘g‘ri mahsulotni taklif qilish imkoniyati mavjud.

Raqamli texnologiyalar yordamida inventarizatsiya jarayonlari optimallashtiriladi. Real vaqt rejimida inventarizatsiya holatini kuzatish, talabni prognozlash va optimal zaxiralarni saqlash imkoniyati ortiqcha inventarizatsiya xarajatlarini kamaytiradi va resurslardan samarali foydalanishni ta’minlaydi.

Raqamli texnologiyalar yordamida mijozlarga xizmat ko‘rsatishni avtomatlashtirish, mijozlar bilan tez va samarali aloqada bo‘lish va ularning muammolarini tezda hal qilish mumkin. Bu esa mijozlar qoniqishini oshiradi va mijozlar sodiqligini ta’minlaydi. Natijada marketing va mijozlarni jalb qilish xarajatlari kamayadi.

Raqamli texnologiyalar yordamida yetkazib berish zanjirini boshqarish va optimallashtirish mumkin. Masalan, ta’minot zanjiri boshqaruvi tizimlari orqali xomashyo va mahsulotlarni yetkazib berish jarayonlarini samarali boshqarish, ortiqcha xarajatlarni kamaytirish va ta’minot zanjiridagi uzilishlarni oldini olish mumkin.

Raqamli texnologiyalar yordamida energiya samaradorligini oshirish mumkin. Masalan, aqlli qurilmalar va IoT (Internet of Things) texnologiyalari yordamida energiya iste’molini kuzatish va boshqarish, energiya xarajatlarini kamaytirish va ekologik izni kamaytirish mumkin.

Moslashuvchanlik va tezkorlik:

Biznes jarayonlariga raqamli texnologiyalarni joriy etishning ahamiyati moslashuvchanlik va tezkorlik jihatidan juda katta. Raqamli texnologiyalar bizneslarga bozor o‘zgarishlariga tezda javob berish, raqobatdosh bo‘lish va yangi imkoniyatlardan tezda foydalanish imkonini beradi.

Quyida bu jarayonning asosiy afzalliklari batafsil yoritilgan:

1. Tezkor qaror qabul qilish;
 2. Moslashuvchan ish jarayonlari;
 3. Bozor o‘zgarishlariga tez javob berish;
 4. Innovatsiyalarni tezkor joriy etish;
 5. Resurslarni samarali boshqarish;
 6. Mijozlarga tezkor xizmat ko‘rsatish;
 7. Jarayonlarni avtomatlashtirish;
 8. Hamkorlik va jamoaviy ishlash.
- Resurslarni samarali boshqarish:

Biznes jarayonlariga raqamli texnologiyalarni joriy etish resurslarni samarali boshqarish jihatidan katta ahamiyatga ega. Ushbu texnologiyalar yordamida korxonalar o'z resurslarini optimal ravishda taqsimlash, ularni nazorat qilish va samarali ishlatish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Quyida bu jarayonning asosiy afzalliklari batafsil yoritilgan:

Real vaqt rejimida kuzatish: Raqamli texnologiyalar yordamida resurslarning holatini real vaqt rejimida kuzatish va nazorat qilish mumkin. Masalan, inventarizatsiya boshqaruvi tizimlari orqali zaxiralarning miqdorini, joylashuvini va holatini doimiy kuzatish imkoniyati yaratiladi. Bu esa ortiqcha zaxiralarni kamaytirishga va yetkazib berish jarayonlarini optimallashtirishga yordam beradi.

Samaraliroq qarorlar qabul qilish: Raqamli texnologiyalar orqali to'plangan va tahlil qilingan ma'lumotlar asosida aniqroq va samaraliroq qarorlar qabul qilish mumkin. Masalan, ishlab chiqarish jarayonlari, sotuv ko'rsatkichlari va mijozlar haqidagi ma'lumotlarni tahlil qilish orqali resurslarni optimal darajada taqsimlash va foydalanish imkoniyati oshadi.

Barqarorlik va ekologik ta'sirni kamaytirish:

Biznes jarayonlariga raqamli texnologiyalarni joriy etish mijozlarning tajribasini sezilarli darajada yaxshilash imkonini beradi. Bu jarayon mijozlar bilan munosabatlarni kuchaytirish, xizmat ko'rsatish sifatini oshirish va mijozlar ehtiyojlarini samarali qondirishga yordam beradi.

Shaxsiylashtirilgan xizmatlar: Raqamli texnologiyalar yordamida mijozlarga shaxsiylashtirilgan xizmatlar ko'rsatish imkoniyati yaratiladi. Masalan, mijozlarning xarid tarixi va xulq-atvorini tahlil qilish orqali ularning xohishlariga mos mahsulot yoki xizmatlar taklif qilish mumkin. Bu esa mijozlar qoniqishini va sodiqligini oshiradi.

24/7 tezkor xizmatlar: Chatbotlar va sun'iy intellekt asosidagi yordamchi tizimlar orqali mijozlarga 24/7 rejimda tezkor va qulay xizmat ko'rsatish mumkin. Mijozlar savollari va muammolariga tezda javob olishlari va muammolarini hal qilishlari mumkin, bu esa ularning tajribasini sezilarli darajada yaxshilaydi.

Ko'p kanalli muloqot: Raqamli texnologiyalar mijozlar bilan turli kanallar orqali muloqot qilish imkonini beradi. Elektron pochta, ijtimoiy media, mobil ilovalar, veb-saytlar va boshqa kanallar orqali mijozlar bilan o'z vaqtida va uzluksiz muloqot qilish mumkin. Tezkor xizmatlarga kirish: Mobil ilovalar va veb-saytlar orqali mijozlar o'zlariga kerakli xizmatlarni tez va qulay tarzda olishlari mumkin. Masalan, onlayn buyurtmalar, to'lovlar, rezervatsiyalar va boshqa xizmatlar mijozlarga istalgan vaqtda va joyda foydalanish imkonini beradi.

Fikr-mulohazalar yig'ish va tahlil: Raqamli texnologiyalar yordamida mijozlar fikr-mulohazalarini yig'ish va tahlil qilish mumkin. Anketalar, so'rovnomalar va ijtimoiy media monitoring orqali mijozlar tajribasi va ularning ehtiyojlarini aniqlash mumkin. Bu ma'lumotlar asosida xizmatlarni yaxshilash va mijozlar ehtiyojlarini qondirish uchun zarur choralarni ko'rish mumkin.

Umuman olganda, raqamli texnologiyalarni biznes jarayonlariga joriy etish moslashuvchanlik va tezkorlikni oshiradi. Bu esa biznesga bozor o'zgarishlariga tezda javob berish, resurslardan samarali foydalanish va mijozlar ehtiyojlariga

moslashish imkonini beradi. Natijada, biznesning umumiy samaradorligi va raqobatbardoshligi oshadi.

O‘zbekistonda biznes jarayonlarini avtomatlashtirish hozirgi kunda faol rivojlanmoqda va turli sohalarda keng joriy etilmoqda. Bir necha asosiy yo‘nalishlarni ko‘rib chiqamiz:

Samaradorlikni baholash – bu tashkilot, jarayon yoki tizimning resurslardan qanday foydalanayotganligini, ishlab chiqarish hajmini, xarajatlarni va natijalarni o‘rganish va tahlil qilish jarayonidir. Samaradorlikni baholashning asosiy maqsadi – resurslardan foydalanish darajasini o‘lchash va uni yaxshilash uchun zarur bo‘lgan chora-tadbirlarni aniqlashdir.

TAHLIL VA NATIJALAR

Samaradorlikni baholash jarayonida dastlab maqsadlar va ko‘rsatkichlar belgilanadi. Masalan, ishlab chiqarish hajmi, mehnat samaradorligi, xarajatlarni qisqartirish va boshqalar. Baholash uchun kerakli ma’lumotlar yig‘iladi. Ushbu ma’lumotlar jarayon yoki tizimning samaradorligini baholashda qo‘llaniladi.

Yig‘ilgan ma’lumotlar asosida turli ko‘rsatkichlar va formulalar ishlatiladi. Ko‘rsatkichlar va formulalar orqali hisoblangan natijalar tahlil qilinadi va turli davrlardagi yoki turli jarayonlardagi natijalar taqqoslanadi. Tahlil natijalari asosida xulosa chiqariladi va samaradorlikni oshirish uchun tavsiyalar beriladi (1-rasm).

Resurslarni Optimal Foydalanish
• Tashkilotning resurslarini optimal ravishda ishlatish imkonini beradi
Qaror Qabul Qilish
• Ma'lumotlarga asoslangan qarorlar qabul qilish imkoniyatini oshiradi.
Xarajatlarni Qisqartirish
• Keraksiz xarajatlarni aniqlash va ularni kamaytirish imkoniyatini beradi.
Ishlab Chiqarish Jarayonlarini Yaxshilash
• Jarayonlarni yanada samarali qilish uchun zarur bo'lgan o'zgarishlarni amalga oshirishga yordam beradi

1-rasm. Samaradorlikni baholashning afzalliklari¹

Samaradorlikni baholash uchun turli usullar va ko‘rsatkichlar mavjud, chunki samaradorlik har xil kontekstda turli xil ma’nolarni anglatishi mumkin. Biznes jarayonlarida samaradorlikni baholashda ko‘pincha quyidagi ko‘rsatkichlar va formulalar qo‘llaniladi:

1. Ishlab chiqarish samaradorligi (Operational Efficiency). Bu ko‘rsatkich ishlab chiqarish jarayonlarining samaradorligini baholaydi. Odatda quyidagi formula qo‘llaniladi:

$$\text{Ishlab chiqarish samaradorligi} = \frac{\text{ishlab chiqarilgan mahsulot hajmi}}{\text{sarflangan resurslar}} \times 100\%$$

2. Mehnat samaradorligi (Labor Productivity). Bu ko‘rsatkich mehnat samaradorligini baholash uchun qo‘llaniladi:

¹ Muallif ishlanmasi

$$\text{Mehnat samaradorligi} = \frac{\text{ishlab chiqarilgan mahsulot hajmi}}{\text{Jami ish soatlari}}$$

3. Xarajat samaradorligi (Cost Efficiency). Xarajatlarni boshqarish samaradorligini baholash uchun:

$$\text{Xarajat samaradorligi} = \frac{\text{belgilangan normativ xarajatlar}}{\text{real sarflangan xarajatlar}} \times 100\%$$

6. Tizim samaradorligi (System Efficiency). Tizim samaradorligini baholash uchun ko'pincha ishchi kuchi, vaqt va resurslarning optimal foydalanishi tahlil qilinadi:

$$\text{Tizim samaradorligi} = \frac{\text{optimal ishlab chiqarish hajmi}}{\text{real ishlab chiqarish hajmi}} \times 100\%$$

6. Raqamli transformatsiya samaradorligi (Digital Transformation Efficiency). Raqamli texnologiyalarni joriy etish samaradorligini baholash uchun quyidagi ko'rsatkichlardan foydalanish mumkin:

- ROI (Return on Investment):

$$\text{ROI} = \frac{\text{Sof foyda}}{\text{Jami investitsiya}} \times 100\%$$

- TCO (Total Cost of Ownership):

$$\text{TCO} = \text{Bevosita xarajatlar} + \text{Bilvosita xarajatlar}$$

- Investitsiyaning qaytish muddati (Payback Period):

$$\text{Investitsiyaning qaytish muddati} = \frac{\text{Jami investitsiya}}{\text{Yillik sof pul oqimi}}$$

Har bir ko'rsatkich turli xil ma'lumotlarni va jarayonlarni hisobga oladi. Samaradorlikni baholashda quyidagi omillarni hisobga olish zarur:

1. O'lchashning aniqligi: Ma'lumotlar aniq va ishonchli bo'lishi kerak.
2. Qaror qabul qilish: Baholash natijalari asosida qarorlar qabul qilish uchun foydalanish.
3. Davriy tahlil: Samaradorlikni muntazam ravishda tahlil qilish va zarur chora-tadbirlarni ko'rish.

Datafin dasturlarining samaradorligini baholashda yuqoridagi formulalar va ko'rsatkichlar yordamida umumiy va aniqroq tahlillar o'tkazish mumkin.

Datafin dasturlarining samaradorligini baholashda yuqoridagi formulalar va ko'rsatkichlar yordamida umumiy va aniqroq tahlillar o'tkazish mumkin.

Birinchi navbatda, dastur joriy etilishidan oldingi va keyingi davrdagi ma'lumotlarni yig'ish kerak. Bu ma'lumotlar quyidagilarni o'z ichiga olishi mumkin:

- Ishlab chiqarish hajmi (birlik mahsulot yoki xizmatlar soni)
- Ishlab chiqarish xarajatlari (xomashyo, mehnat, energiya va boshqalar)
- Mehnat samaradorligi (ish soatlari va ishlab chiqarilgan mahsulotlar soni)
- Operatsion vaqt (ish jarayonlarining davomiyligi)
- Qaror qabul qilish tezligi (qarorlar qabul qilish uchun sarflangan vaqt)

Umuman olganda, AQShda biznes jarayonlarini avtomatlashtirish texnologik rivojlanishlar tufayli jadal rivojlanmoqda va bu jarayonlar bizneslarning samaradorligini oshirishga katta hissa qo‘shmoqda.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Raqamli transformatsiyaning tegishli modellaridan, yangi jarayon, tarmoq yoki texnologik modellaridan birini tanlash sanoat korxonalarida bajarilishi kerak bo‘lgan ishlarni spetsifikatsiya qilishga, samaradorlikni izchillikda va aniq belgilangan harakatlar rejasi orqali oshirish imkonini beradi.

Shunday ekan, korxonalarda raqamli transformatsiyani amalga oshirish uchun quyidagilar taklif etiladi:

1. Mehnat jarayonida zarur kompetensiyaga ega bo‘lgan yuqori malakali ishchilardan iborat jamoaga ega bo‘lish;
2. Mavjud sharoit va vaqtni inobatga olgan holda innovatsion mehnat vositalari va ob‘ektlari bilan eng samarali uyg‘unlashishga imkon beruvchi usullar, uslublar va chora-tadbirlar majmuini ishlab chiqish;
3. Ishlab chiqarishni raqamli transformatsiya qilish sur‘atlarini oshirish zaruratidan kelib chiqqan holda, manfaatdor tashkilot va korxonalar, ixtisoslashtirilgan oliy ta‘lim muassasalari, kasb-hunar maktablari bilan faol hamkorlikni yo‘lga qo‘yish zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yi 05-noyabrdagi PF-6079-son “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Farmoni.

2. H. R. Hamroyev. “Tadbirkorlik asoslari” O‘zbekiston Respublikasi oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi. — T.: Yangi nashr, 2010. — 360 b

3. Ismoilova, G., Feruza, N., Khadjieva, N., & Shaislamova, M. (2019, November). Creating a robust ICT Base for the digital economy. In 2019 International Conference on Information Science and Communications Technologies (ICISCT) (pp. 1-4). IEEE.

4. Shaislamova, M. R. (2013). Increasing the competitiveness of the enterprise in the conditions of globalization. In Materials of the scientific-methodical seminar on the theme “Development of information and communication technologies in the Republic of Uzbekistan in the conditions of modernization of the national economy.” Tashkent.